

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону про внесення змін до Закону України
«Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб –
підприємців та громадських формувань» щодо державної реєстрації
припинення юридичної особи
(реєстр. № 7533 від 31 січня 2018 року)**

Комітет з питань правової політики та правосуддя на своєму засіданні 04 квітня 2018 року (протокол № 68) розглянув на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо державної реєстрації припинення юридичної особи (реєстр. № 7533 від 31 січня 2018 року), поданий народними депутатами України Довбенком М.В. та Южаніною Н.П. (далі – Законопроект).

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту він розроблений з метою вирішення законодавчої колізії, пов'язаної із реалізацією покладених на Фонд зобов'язань в частині завершення процедури ліквідації банку та припинення банку як юридичної особи.

Для досягнення мети пропонується внесення зміни до статті 28 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань», згідно якої державна реєстрація щодо припинення банку як юридичної особи здійснюватиметься лише відносно банків процедура ліквідації яких здійснювалась відповідно до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» та незалежно від наявності у них заборгованості із сплати податків і зборів та/або наявності заборгованості із сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

Україна є демократичною, правовою державою, в якій людина визнається найвищою соціальною цінністю, а її права і свободи та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави (статті 1, 3 Конституції України).

Основний Закон України закріпив за кожним право на власність (стаття 41) і право на підприємницьку діяльність (стаття 42). Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується (частина перша статті 43). Правовий режим власності та правові засади і гарантії підприємництва визначаються виключно законами України (пункти 7, 8 частини першої статті 92 Конституції України).

Через законодавче регулювання правовідносин власності і підприємництва держава виконує конституційні обов'язки щодо відповідальності перед людиною за свою діяльність, забезпечення захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання та захисту конкуренції у підприємницькій діяльності, а також створення умов для повного здійснення громадянами права на працю та рівних можливостей у виборі професії та роду трудової діяльності (частина друга статті 3, частина четверта статті 13, частина третя статті 42, частина друга статті 43 Конституції України).

Відповідно до Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України (частина перша статті 8, частина перша статті 9).

У статті 23 Загальної декларації прав людини 1948 року закріплено право кожної людини на працю, на вільний вибір роботи, на справедливі і сприятливі умови праці та на захист від безробіття.

Право на працю, згідно із статтею 6 Міжнародного пакту про економічні, соціальні і культурні права 1966 року, включає право кожної людини на отримання можливості заробляти собі на життя працею, яку вона вільно обирає або на яку вона вільно погоджується, а Держави, які беруть участь у цьому Пакті, визнають право на працю, і зроблять належні кроки до забезпечення цього права.

Так, відповідно до частини другої статті 50 Цивільного кодексу України фізична особа здійснює своє право на підприємницьку діяльність за умови її державної реєстрації в порядку, встановленому законом. Інформація про державну реєстрацію фізичних осіб - підприємців є відкритою.

Згідно із частинами першою та четвертою статті 89 Цивільного кодексу України юридична особа підлягає державній реєстрації у порядку, встановленому законом. Дані державної реєстрації включаються до єдиного державного реєстру, відкритого для загального ознайомлення.

До єдиного державного реєстру вносяться відомості про організаційно-правову форму юридичної особи, її найменування, місцезнаходження, органи

управління, філії та представництва, мету установи, а також інші відомості, встановлені законом.

Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» регулює відносини, що виникають у сфері державної реєстрації юридичних осіб, їхньої символіки (у випадках, передбачених законом), громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 1 Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» державна реєстрація юридичних осіб, громадських формувань, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців – це офіційне визнання шляхом засвідчення державою факту створення або припинення юридичної особи, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, засвідчення факту наявності відповідного статусу громадського об'єднання, професійної спілки, її організації або об'єднання, політичної партії, організації роботодавців, об'єднань організацій роботодавців та їхньої символіки, засвідчення факту набуття або позбавлення статусу підприємця фізичною особою, зміни відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, про юридичну особу та фізичну особу - підприємця, а також проведення інших реєстраційних дій, передбачених цим Законом.

Згідно із пунктом 7 частини першої статті 1 Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» Єдиний державний реєстр юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі - Єдиний державний реєстр) - єдина державна інформаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, обробку, захист, облік та надання інформації про юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадські формування, що не мають статусу юридичної особи.

Єдиний державний реєстр створюється з метою забезпечення державних органів та органів місцевого самоврядування, а також учасників цивільного обороту достовірною інформацією про юридичних осіб, громадські формування, що не мають статусу юридичної особи, та фізичних осіб - підприємців з Єдиного державного реєстру (частина перша статті 7 Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»).

Конституційний Суд України в Рішенні від 24 грудня 2004 року № 22-рп/2004 зазначив, що забезпечення прав і свобод потребує законодавчого закріплення механізмів (процедур), які створюють реальні можливості для здійснення кожним громадянином прав і свобод (абзац четвертий підпункту 3.2 пункту 3 мотивувальної частини).

Конституція України має найвищу юридичну силу, а закони та інші нормативно-правові акти повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

У підпункті 3.1 пункту 3 мотивувальної частини Рішення від 12 лютого 2002 року № 3-рп/2002 Конституційний Суд України зазначив, що Конституція України як головне джерело національної правової системи є також базою поточного законодавства. Вона надає можливість урегулювання певних суспільних відносин на рівні законів, які конкретизують закріплені в Основному Законі України положення.

За приписом частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

З огляду на зазначене, а також на те, що Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85), законодавча пропозиція є предметом правового регулювання закону та узгоджується з нормами Конституції України.

Враховуючи викладене, Комітет дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» щодо державної реєстрації припинення юридичної особи (реєстр. № 7533 від 31 січня 2018 року), поданий народними депутатами України Довбенком М.В. та Южаніною Н.П., не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ